

Met de herwaardering voor Maria mag ook de onderwereld terugkomen.

EERHERSTEL VOOR DE NOTRE-DAME

Geen tempel in het oude Griekenland was belangrijker dan de tempel gewijd aan de godin van de wijsheid, Pallas Athene.

Zoals in het Egyptische denken de godin Isis minstens zo belangrijk werd gevonden als haar mannelijke tegenhanger Osiris. De ommekeer kwam in de vierde eeuw na Christus toen het officiële Christendom Maria, als vertegenwoordigster van het vrouwelijke element, naar de achtergrond verwees.

Arthur van Steen, holistisch therapeut in Beneden-Leeuwen, ziet het begin van de 21e eeuw als een tijd waarin het evenwicht kan worden hersteld. In 2003 leidde hij een reis naar Chartres - voor hem een van de grote voorbeelden van een balans tussen het vrouwelijke en het mannelijke.

De kathedraal van Chartres is noordoostelijk georiënteerd; vijf graden noordelijker dan het zonsopgangspunt bij de zonnewende. Dezelfde richting als sommige voorchristelijke bouwwerken in Engeland. De kathedraal van Amiens is georiënteerd op de zonsopgang van 21 december. Valt daar iets over te zeggen?

“Midzomer en midwinter zijn elkaars tegenpolen, maar ook de kathedralen van Chartres en Amiens

zijn tegenhangers. Maar dat is een polariteit die je op energieniveau moet zoeken. Net als zoveel andere oude monumenten werden kathedralen op energiepunten gebouwd: de acupunctuurpunten van de aarde. De kathedraal van Chartres staat op een positieve, al door de Kelten vereerde plek; zoals de kathedraal van Amiens op een negatieve plek is gebouwd.

“Een ander voorbeeld is de tempel van Karnac in Egypte, met een hele positieve energie; terwijl de tempel van Luxor een hele negatieve energie kent. Die verschillen zul je altijd weer tegenkomen. Ook in de kathedralenbouw. Om het evenwicht te bewaren, zou je kunnen zeggen. Als de ene kathedraal op een positieve plek staat, staat de ander op een negatieve plek.”

Maar 'positief' dan waarschijnlijk niet opgevat als zijnde 'goed' voor de mens en 'negatief' als zijnde slecht. Is het vergelijkbaar met elektriciteit, waarin een deeltje een negatieve of een positieve lading kan hebben?

“Eigenlijk moet je het gewoon zien als het aloude yin-yang-principe dat je overal en altijd weer tegenkomt: vrouwelijk en mannelijk, negatief en positief. De positieve heiligdommen zijn de zonnetempels, ze verwijzen naar de bovenwereld, naar de zonne-energie; terwijl de maantempels de onderwereld vertegenwoordigen, het verborgene, de draak, de maan - de vrouwelijke energie.”

In het zuidelijke dwarsschip van de kathedraal van Chartres ligt een tegel die in elke Chartresgids wordt genoemd. Net iets witter van kleur dan de omliggende

de tegels, en schuin ingelegd, met daarop een vergulde metalen knop. Alleen op 21 juni valt er een lichtstraal op. Meestal toegeschreven aan een gril van een van de bouwers. Is het symbolisch bedoeld?

“Energetisch gezien is 21 juni een belangrijke dag, in Chartres in feite de dag. De tegel geeft een belangrijk moment op die 21^e juni aan: een zonne-straal valt naar binnen op het moment dat de zon op zijn hoogste punt staat. Het moment dat de zonne-energie op zijn krachtigst is. Het mooie van Chartres is de verbinding tussen het mannelijke en het vrouwelijke. Het rationeel-geometrische is hier zo prachtig geïntegreerd met het gevoelsmatige, energetische aspect. Een verbinding die je terugvindt in de geometrie: in de pilaren bijvoorbeeld die om en om rond en vierkant zijn, en in de verhouding van één tot twee van het koor. Daar heb je weer dat yin-yang-principe: de twee als het getal van de maan; de één als het getal van de zon. Zon en maan die samen de drie-eenheid geven - het vrouwelijke en het mannelijke principe samenkomend in de heilige drie-eenheid. De kathedraal zit vol van die wetmatigheden en symboliek.”

ONZE LIEVE VROUWE

De Franse Chartres-auteur Louis Charpentier situeert het oude krachtcentrum van Chartres, waaromheen de kathedraal zou zijn gebouwd, tussen het 12e eeuwse raam van Maria met kind (Notre dame de la Belle Verrière) en Chartres' oudste Mariabeeld (Notre-Dame du Pillier, Onze-Lieve-Vrouwe-van-de-Pilaar).

“Daarin heeft hij volgens mij gelijk. Die krachtplek is het acupunctuurpunt. Gevoelsmatig is het alsof er een soort concentrische cirkels omheen liggen en de kracht vandaar uitstraalt naar buiten. Vergelijk het met een druppel die je in het water laat vallen. Overigens zijn er meer energieplekken; net als in andere oude heiligdommen. Het labirynth is zo'n plek. Allemaal hebben ze hun eigen structuur, en resoneren ze met die ene energie - want één plek is en blijft altijd de hoofdplek. Vaak verbonden met een aards fenomeen: een dieper in de aarde gelegen

kristalstructuur bijvoorbeeld of een bron. Van origine meestal de plaats waar in de oude christelijke kerken het hoofdaltaar werd geplaatst, of zoals in Egypte het godenbeeld. In Chartres klopt dit alleen niet meer, omdat het altaar in de 17e eeuw is verplaatst.”

Is de kracht van zo'n punt nog even sterk als in voorchristelijke tijden?

“Nee, die is zeer veel minder geworden. Het gaat ten slotte om een energie die onderhouden moet worden. Veel gevoel voor dat soort dingen is door het eeuwenlange patriarchale denken weggedrukt en verdwenen. De energie trekt zich dan als het ware terug. En dat betekent dat de uitstraling niet meer te vergelijken is met vroeger. Daarom is het zo belangrijk om acupunctuurpunten weer te activeren. Niet alleen in Chartres. Ook op andere plekken worden initiatieven in die richting ondernomen. Op een centrale plek in Mexico bijvoorbeeld hebben Maya-afstammelingen onlangs een ceremonie uitgevoerd om de oude Mayatempels te heractiveren - in een poging de energie ook daar weer op te wekken. “Altijd als ik op reis ga probeer ik mijn steentje in dat opzicht bij te dragen: in een poging de oude energie weer te laten stromen. Een in balans brengen van het mannelijke en het vrouwelijke aspect. Gelukkig, zo kun je zeggen, is het mannelijk aspect van oude monumenten vaak behouden gebleven. Je vindt het terug in de vorm, structuur en geometrische verhoudingen van bijvoorbeeld de kathedraal van Chartres. “Dat mannelijke aspect is er vaak nog wel. Maar het is zo jammer dat het gevoelsmatig, stromende element verloren is gegaan. Dat krijgen we nu gelukkig weer terug; dat maken we weer vrij. Dit is de tijd om het evenwicht in die oude tempels te herstellen - en wel door het gevoelsmatige stuk er weer bij te betrekken. De energie mag weer gaan stromen.”

De kathedraal van Chartres is een Notre Dame, een aan Maria gewijde kathedraal; vóór de komst van de Christenen een aan Moedergodin, Isis, Demeter of Bélissima gewijde plek. Net als bijvoorbeeld de Dom van Siena op een tempel is gebouwd die was gewijd aan Minerva. Wat is nu precies de betekenis van dit soort vrouwelijke plaatsen voor onze tijd?

“Ze verwijzen naar de vrouwelijke energie; in het Christendom vertegenwoordigd door Maria, moeder van Christus, maar nog duidelijker door Maria Magdalena. We zitten nog altijd erg vast in het patriarchale denken. Daarmee is het oude evenwicht doorbroken tussen het vrouwelijke en het mannelijke principe - het yin-yang-evenwicht, zoals dat tientallen eeuwen is beleefd. De tegenstelling tussen beide aspecten is vooral heel erg zwart wit gemaakt. “De hemel werd afgeschilderd als positief, de woonplaats van God; en de onderwereld als negatief, duister en donker - de hel, het vagevuur. Daar huist de duivel: Satan, het zwarte. Het oude verband is uit elkaar getrokken. Maar wat weggeduwd werd, was tegelijkertijd ook de woonplaats van de Godin, waar oude religies nog een sterke binding mee hadden. In de oude Griekse en Egyptische tijd speelde het vrouwelijke element zelfs een heel belangrijke rol. “Het wegdrukken van het vrouwelijke element vind je ook terug in de christelijke legende van *Sins Joris en de Draak*. De draak als de bewaker van de on-

“Dit is de tijd om het evenwicht in die oude tempels te herstellen - en wel door het gevoelsmatige stuk er weer bij te betrekken.”